

RIKTLINJER FÖR KRONHJORTSFÖRVALTNING I KRONOBERGS LÄN

INLEDNING

Kronhjorten är en i Sverige naturligt förekommande viltart som på senare år har återhämtat sig från utrotningens gräns och nu återetablerar sig i allt fler områden i landet. Med återetableringen av kronhjort följer en mängd möjligheter och utmaningar.

I Kronobergs län finns det registrerade kronhjortsskötselområden. Kronhjort finns i huvudsak i den sydöstra delen av länet. I övriga delar av länet förekommer kronhjort sporadiskt. De kronhjortsskötselområden som finns sammanfaller med älgskötselområden.

En viltförvaltningsdelegation ska besluta om övergripande riktlinjer för viltförvaltningen inom länet och för skötsel av hjortstammarna (3 § förordning 2009:1474 om viltförvaltningsdelegationer).

Benämningar

Arten heter kronhjort men kallas populärt för kronvilt. Anledningen är att, främst i jaktsammanhang, minska förväxlingsrisken mellan handjuren som också heter kronhjort. Hondjuren heter kronhind eller smalhind och avkommorna kallas för kalvar alternativt hjortkalv och hindkalv. Vi kommer konsekvent använda den korrekta benämningen i detta dokumentet men förtydligar med ordet handjur när det är handjuret av arten kronhjort som avses.

ÖVERGRIPANDE RIKTLINJER

Målsättningen är att:

- öka samförvaltningen med övrigt förekommande hjortvilt i länet
- ha adaptiv förvaltning som tar hänsyn till foderresurser, biologisk mångfald, skogs- och jordbruk, trafiksäkerhet och övriga samhällsintressen
- det ska vara möjligt att bilda kronhjortsskötselområden, även med en låg förekomst av kronhjort, för att förebygga skador på skog och grödor

samt för att främja en kvalitativ och hållbar utveckling av kronhjortsstammen.

- kronhjortsstammens storlek bör bestämmas på lokal nivå (skötselområden) i samverkan mellan jakträttshavare, markägare och brukare
- populationstätheterna ska vara acceptabla för alla intressen. Barkgnag på gran ska motverkas. Det ska vara möjligt att vid skoglig föryngring välja trädslag utifrån ståndortens förutsättningar, inte utifrån risken för betesskador. Detsamma när det gäller jordbruket. Anpassning av gröda på grund av kronhjort ska inte behövas.
- öka samverkan mellan jakträttshavare, markägare och brukare
- öka samverkan mellan kronhjortsskötselområden
- minska antalet viltolyckor med kronhjort

MEDEL FÖR ATT NÅ MÅLEN

- Förvaltning ska ske inom större områden, s.k. kronhjortsskötselområden.
- Kunskapsbaserad och adaptiv förvaltning. Genomförande av inventeringar för bedömning av antal djur, utbredning och skadebild m.m.
- Öka kunskapen om kronhjortens biologi och ekologi.
- Förebyggande och foderskapande åtgärder genom ståndortsanpassat brukande.

KRONHJORTSSKÖTSELOMRÅDEN

- Kronhjortsskötselområden ska så långt möjligt vara sammanhängande och bör, där så är lämpligt, sammanfalla med älgskötselområden.
- Den minsta areal som ska gälla vid registrering av kronhjortsskötselområde som inte sammanfaller med ett befintligt älgskötselområde bör vara 10 000 ha.
- För varje kronhjortsskötselområde ska det finnas en gällande skötselplan.

KRONHJORTSSTAMMENS SAMMANSÄTTNING OCH AVSKJUTNING

- Vid en jämn könsfördelning ligger ett uthålligt jaktuttag på ca 20 % av stammen.
- Det är viktigt att det finns minst 10% fullvuxna (6 år och äldre) hjortar (handjur) i stammen då de spelar en viktig roll i kronhjortens ekologi.
- Där målet är att minska stammen bör jakttrycket i första hand läggas på kalvar och hindar.

- Kronhjort som fålls under jakt ska rapporteras i viltdata.

SKADOR

- Skador ska i första hand förebyggas inom den ordinarie kronhjortsförvaltningen och den allmänna jakttiden.

SKYDDSJAKT

- Den sökande bör ha följt riktlinjerna för kronhjortsförvaltning och försökt med skadeförebyggande åtgärder innan skyddsjakt kan bli aktuell.
- I en ansökan om skyddsjakt ska förebyggande åtgärder som jakt under allmän jakttid, störning samt tillförlitligt underlag som styrker pågående skador redovisas. Vid skador på skog ska även förväntad ackumulerad skadenivå redovisas.
- Länsstyrelsens arbete med ärende om skyddsjakt utgår från Naturvårdsverkets riktlinjer för beslut om skyddsjakt, rapport 6568, maj 2012.
- Skyddsjaktansökningar ska hanteras skyndsamt.
- Kronhjortskalvar som skjuts under skyddsjakt på egens initiativ ska snarast meddelas till Länsstyrelsen och bör snarast meddelas det eventuella kronhjortsskötselområdets kontaktperson.

Riktlinjerna gäller tillsvidare men bör ses över årligen.